

طرح دوره و چک لیست خود ارزیابی دروس نظری و آزمایشگاهی (عملی)

نام درس: اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماریها
کد درس:
مقطع ورشته کارشناسی ناپیوسته مامایی ترم اول
ترم تحصیلی ترم اول
تعداد واحد: کل: ۲ شامل نظری: ۲ عملی:.....
مدرس/ مدرسین درس (سهم هریک به واحد): دکتر غلامرضا عبدلی دکترای اپیدمیولوژی
زمان ارائه درس: (روز، ساعت و نیمسال تحصیلی) ۱۰ تا ۱۲ روزهای شنبه هر هفته نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۴۰۴-۰۵
ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: براساس هماهنگی قبلی
پیش نیازها: ندارد
.....

محتوای آموزشی بر اساس سر فصل دروس

اهداف کلی دوره: (شرح درس بر اساس کوریکولوم)

آشنایی دانشجویان با اصول و روشهای اپیدمیولوژی در طراحی و تفسیر مطالعات پزشکی

اهداف کلی جلسات: (جهت هر جلسه یک هدف)

- آشنایی دانشجویان با مفاهیم و کاربرد علم اپیدمیولوژی و گذار اپیدمیولوژیک
- آشنایی دانشجویان با اهداف و مدل های اپیدمیولوژی
- آشنایی دانشجویان با سیر طبیعی بیماری و سطوح پیشگیری
- آشنایی دانشجویان با شاخص های اندازه گیری وقوع بیماری
- آشنایی دانشجویان با شاخص های اندازه گیری مرگ و میر

- ۶- آشنایی با نظام مراقبت از بیماریها و گزارش دهی و ارتباط آن با اپیدمیولوژی
- ۷- آشنایی دانشجویان با غربالگری
- ۸- آشنایی دانشجویان با آزمون های تشخیصی و خصوصیات آنها
- ۹- آشنایی دانشجویان با مفاهیم ارتباط آماری و علیت
- ۱۰- آشنایی دانشجویان با طراحی مطالعات پایه در اپیدمیولوژی تحلیلی
- ۱۱- آشنایی دانشجویان با اصول طراحی مطالعات مقطعی
- ۱۲- آشنایی دانشجویان با اصول طراحی مطالعات کوهورت
- ۱۳- آشنایی دانشجویان با اصول طراحی مطالعات مورد- شاهدی
- ۱۴- آشنایی دانشجویان با اصول طراحی مطالعات مداخله ای
- ۱۵- آشنایی دانشجویان با اندازه گیری ارتباط
- ۱۶- آشنایی دانشجویان با انواع خطاها و مخدوش کننده و اثر متقابل
- ۱۷- آشنایی دانشجویان با نقش اپیدمیولوژی در برنامه ریزی و ارزشیابی خدمات

➤ اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

جلسه اول

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با مفاهیم و کاربرد اپیدمیولوژی و گذار اپیدمیولوژیک

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۱ اپیدمیولوژی را تعریف نماید و موارد استفاده و کاربرد علم اپیدمیولوژی را بیان کند.
- ۲-۱ اپیدمیولوژی بیماریهای واگیر را شرح دهد.
- ۳-۱ اپیدمیولوژی بیماریهای غیر واگیر را شرح دهد.
- ۴-۱ گذار اپیدمیولوژیک و مفاهیم نوپدید و باز پدید را همراه با مثال شرح دهد

جلسه دوم

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با اهداف و مدل های اپیدمیولوژی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد :

- ۱-۲ اهداف اپیدمیولوژی را بیان کند.
- ۲-۲ اپیدمی، پاندمی، اسپورادیک و اندمیک را شرح دهد.
- ۳-۲ مدل مثلث اپیدمیولوژی، مدل چرخ و مدل شبکه علیت را توضیح دهد.
- ۴-۲ عواملی را که به نحوی در بروز و شیوع بیماریها موثر است را توضیح دهد.

جلسه سوم

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با سیر طبیعی بیماری و سطوح پیشگیری

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد :

- ۱-۳ تغییرات در شدت بیماریها را همراه با مثال شرح دهد.
- ۲-۳ مراحل مختلف بیماری را توضیح دهد.
- ۳-۳ سطوح مختلف پیشگیری را همراه با مثال توضیح دهد.

۳-۴ راهبردهای توصیه شده برای پیشگیری اولیه بیماریها را شرح دهد.

جلسه چهارم

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با شاخص های اندازه گیری وقوع بیماری
اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۴ انواع کسرها در اپیدمیولوژی را نام ببرد.
- ۲-۴ شاخص های مختلف اندازه گیری وقوع بیماری را نام ببرد.
- ۳-۴ شاخص های مختلف اندازه گیری وقوع بیماری را محاسبه و تفسیر نماید.

جلسه پنجم

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با شاخص های اندازه گیری مرگ و میر
اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۵ شاخص های مختلف اندازه گیری مرگ و میر را نام ببرد.
- ۲-۵ شاخص های مختلف اندازه گیری مرگ و میر را محاسبه و تفسیر نماید.

جلسه ششم

هدف کلی: آشنایی با نظام مراقبت از بیماریها و گزارش دهی و ارتباط آن با اپیدمیولوژی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۶ اهداف مراقبت از بیماریها را بیان کند.
- ۲-۶ گزارش دهی بیماریها را یاد بگیرد.
- ۳-۶ ارتباط نظام مراقبت از بیماریها را با اپیدمیولوژی بداند.

جلسه هفتم

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با غربالگری

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۷ غربالگری را تعریف کند و هدف آن را بیان نماید.
- ۲-۷ خصوصیات غربالگری را شرح دهد.
- ۳-۷ انواع غربالگری را توضیح دهد.
- ۴-۷ شرایط شروع یک غربالگری را شرح دهد.
- ۵-۷ اهداف غربالگری را بیان کند.

جلسه هشتم

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با آزمون های تشخیصی و خصوصیات آنها
اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۸ حساسیت و ویژگی را تعریف کند.
- ۲-۸ با استفاده از فرمول حساسیت و ویژگی را با مثال محاسبه نماید.
- ۳-۸ ارزش اخباری مثبت و منفی را تعریف کند.
- ۴-۸ ارزش اخباری مثبت و منفی را با مثال محاسبه نماید.
- ۵-۸ رابطه بین شیوع و ارزش اخباری را با فرمول بیان کند.
- ۶-۸ قابلیت اطمینان (Reliability) و اعتبار (Validity) را توضیح دهد و رابطه بین اعتبار و قابلیت اطمینان را شرح دهد.

جلسه نهم

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با مفاهیم ارتباط آماری و علیت
اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۹ رابطه آماری و علیت را توصیف کند.
- ۲-۹ معیارهای سنتی اثبات رابطه علیتی (معیارهای Hill) را نام ببرد.
- ۳-۹ دانشجو با مفاهیم مدرن استنباط علیتی آشنا شود.

جلسه دهم

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با طراحی مطالعات پایه در اپیدمیولوژی
تحلیلی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۱۰ انواع مطالعات اپیدمیولوژیک را نام ببرد.
- ۲-۱۰ اثر سن را همراه با مثال در مطالعات اپیدمیولوژیک شرح دهد.
- ۳-۱۰ اثر همگروهی و دوره را همراه با مثال توضیح دهد.
- ۴-۱۰ مطالعه اکولوژیک را همراه با مثال شرح داده و متغیرهای قابل اندازه گیری در این مطالعه را توضیح دهد.
- ۵-۱۰ مغالطه بوم شناختی را شرح دهد.

جلسه یازدهم

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با اصول طراحی مطالعات مقطعی
اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۱۱ مطالعه مقطعی همراه با مثال را توضیح دهد.
- ۲-۱۱ مراحل مختلف مطالعه مقطعی را توضیح دهد.
- ۳-۱۱ مزایا و معایب مطالعه مقطعی را بیان کند.
- ۴-۱۱ شیوه های جمع آوری در این مطالعه را نام ببرد.

جلسه دوازدهم

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با اصول طراحی مطالعات کوهورت
اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۱۲ اصول طراحی مطالعه کوهورت را توضیح دهد.
- ۲-۱۲ انواع مطالعه کوهورت را نام ببرد.
- ۳-۱۲ مزایا و معایب مطالعه کوهورت را توضیح دهد.
- ۴-۱۲ تجزیه و تحلیل نتایج در مطالعه کوهورت را توضیح دهد.
- ۵-۱۲ منابع خطا در مطالعات کوهورت را توضیح دهد.

جلسه سیزدهم

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با اصول طراحی مطالعات مورد- شاهدی
اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۱۳ اصول طراحی مطالعه مورد- شاهدی را توضیح دهد.
- ۲-۱۳ انواع مطالعه مورد- شاهدی را توضیح دهد.
- ۳-۱۳ مزایا و معایب مطالعه مورد-شاهدی را بیان کند.
- ۴-۱۳ همسانسازی در مطالعه مورد- شاهدی را توضیح داده و انواع آن را بیان کند.
- ۵-۱۳ تجزیه و تحلیل نتایج در مطالعه مورد- شاهدی را توضیح دهد.
- ۶-۱۳ منابع خطا در مطالعات مورد-شاهدی را توضیح دهد.

جلسه چهاردهم

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با اصول طراحی مطالعات مداخله ای
اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۱۴ اصول طراحی مطالعات مداخله ای را شرح دهد.
- ۲-۱۴ انواع مطالعات تجربی یا مداخله ای را توضیح دهد.
- ۳-۱۴ مراحل یا فازهای کارآزمایی بالینی را شرح دهد.
- ۴-۱۴ سوگیری های ممکن در مطالعات مداخله ای را شرح دهد.
- ۵-۱۴ طرح های اصلی مطالعات مداخله ای را توضیح دهد.
- ۶-۱۴ کارآیی یا اثر بخشی را توضیح دهد و فرمول آن را بیان کند.
- ۷-۱۴ تعداد لازم برای درمان را شرح دهد و فرمول آن را بیان کند.
- ۸-۱۴ علت کورسازی و انواع آن را شرح دهد.
- ۹-۱۴ تخصیص تصادفی و انواع آن را توضیح دهد.

جلسه یازدهم

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با اندازه گیری ارتباط
اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۱۵ روش های اندازه گیری ارتباط را توضیح دهد.
- ۲-۱۵ نسبت خطر با نسبت شانس را مقایسه نماید.
- ۳-۱۵ خطر قابل انتساب مواجهه را همراه با مثال توضیح دهد.
- ۴-۱۵ خطر قابل انتساب جامعه را همراه با مثال توضیح دهد.

جلسه شانزدهم

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با انواع خطاها و مخدوش کننده و اثر متقابل
اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۱۶ خطای تصادفی را همراه با مثال توضیح دهد.
- ۲-۱۶ خطای سیستماتیک را همراه با مثال شرح دهد.
- ۳-۱۶ سوگیری انتخاب را شرح دهد.
- ۴-۱۶ سوگیری اطلاعات را توضیح دهد.
- ۵-۱۶ خطای طبقه بندی افتراقی را شرح دهد.
- ۶-۱۶ خطای طبقه بندی غیر افتراقی را شرح دهد.
- ۷-۱۶ عامل مخدوش کننده را با مثال توضیح دهد.
- ۸-۱۶ روشهای مقابله با مخدوش کنندگی را شرح دهد.
- ۹-۱۶ اثر متقابل را تعریف نماید.
- ۱۰-۱۶ روش های بررسی اثر متقابل را شرح دهد.

جلسه هفدهم

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با نقش اپیدمیولوژی در برنامه ریزی و
ارزشیابی خدمات

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۱۷ نقش اپیدمیولوژی در برنامه ریزی بهداشتی را توضیح دهد.
- ۲-۱۷ نقش اپیدمیولوژی در ارزشیابی خدمات را شرح دهد.

روش‌های تدریس:

- سخنرانی (Lecture)
- آموزش مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- آموزش مبتنی بر تیم (TBL)
- ارائه سمینار توسط دانشجو
- کار در پراتیک و مرکز مهارتها
- آموزش بر روی مولاژ
- گردش علمی (Field Trip)
- ایفای نقش (Role Play)
- شبیه‌سازی (Simulation)
- سایر موارد:

رسانه‌های کمک آموزشی:

- اسلاید (پاورپوینت)
- فیلم آموزشی
- پوستر
- مدل
- نمونه بیمار
- نرم‌افزار
- جزوه
- سایر
- پمفلت

نحوه ارزشیابی دوره و تعیین نمره نهایی:

- OSCE
- امتحان کتبی پایان دوره/ترم
- کویز
- امتحان کتبی / شفاهی میان دوره / ترم
- پروژه
- تحقیق
- سمینار
- مشارکت در کلاس / حضور و فعالیت
- آزمون‌های استدلالی (سناریو، پازل، ویژگی‌های کلیدی)
- سایر موارد :

روش ارزشیابی	انواع ارزشیابی	درصد از نمره نهایی کل	توضیحات
۱	تکوینی		
۲	تراکمی		
آزمون میان ترم	تستی و تشریحی	۲۰٪	در جلسه کلاس در ساعت
آزمون پایان ترم	تشریحی و چند گزینه ای	۶۰٪	پایان ترم در سالن امتحانات
حضور فعال در کلاس و انجام	-	۲۰٪	در جلسه کلاس در ساعت

منابع و مراجع آموزشی

- ۱- اپیدمیولوژی، تالیف لئون گردیس، ترجمه دکتر حسین صباغیان و دکتر کوروش هلاکوئی
 ۲- اصول اپیدمیولوژی، تالیف جودیت مازنر، آنیتا بان، ترجمه دکتر کیومرث ناصری و دکتر محمدحسین ملکافضلی

- ✓ منابع فرعی و مکمل:-
- ✓ پایگاه‌های اطلاعاتی و آنلاین:-

قوانین و مقررات دوره

- ✓ حضور و غیاب: حضور منظم و بموقع در کلاس
 - ✓ تحویل به‌موقع تکالیف: بر اساس تاریخ
 - ✓ سیاست تقلب و plagiarism:
 - ✓ رعایت اخلاق حرفه‌ای:
 - ✓ رعایت پوشش حرفه‌ای:
 - ✓ نحوه ارتباط با استاد: از طریق تلفن و ایمیل
- شمارکت در دوره: شرکت در بحث‌های گروهی و پاسخ به سوالات مطرح شده در کلاس

- ✓ سایر: خاموش نمودن تلفن همراه در کلاس درس

جدول زمانبندی جلسات درس اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماریها روز و ساعت جلسه: شنبه ۱۰-۱۲ (طول ترم)

جلسه	موضوع هر جلسه	مدرس
۱	۱- آشنایی دانشجویان با مفاهیم و کاربرد علم اپیدمیولوژی و گذار اپیدمیولوژیک	دکتر غلامرضا عبدلی
۲	۲- آشنایی دانشجویان با اهداف و مدل‌های اپیدمیولوژی	دکتر غلامرضا عبدلی
۳	۳- آشنایی دانشجویان با سیر طبیعی بیماری و سطوح پیشگیری	دکتر غلامرضا عبدلی
۴	۴- آشنایی دانشجویان با شاخص	دکتر غلامرضا

عبدلی	های اندازه گیری وقوع بیماری	
دکتر غلامرضا عبدلی	۵- آشنایی دانشجویان با شاخص های اندازه گیری مرگ و میر	۵
دکتر غلامرضا عبدلی	۶- آشنایی با نظام مراقبت از بیماریها و گزارش دهی و ارتباط آن با اپیدمیولوژی	۶
دکتر غلامرضا عبدلی	۷- آشنایی دانشجویان با غربالگری	۷
دکتر غلامرضا عبدلی	۸- آشنایی دانشجویان با آزمون های تشخیصی و خصوصیات آنها	۸
دکتر غلامرضا عبدلی	۹- آشنایی دانشجویان با مفاهیم ارتباط آماری و علیت	۹
دکتر غلامرضا عبدلی	۱۰- آشنایی دانشجویان با طراحی مطالعات پایه در اپیدمیولوژی تحلیلی	۱۰
دکتر غلامرضا عبدلی	۱۱- آشنایی دانشجویان با اصول طراحی مطالعات مقطعی	۱۱
دکتر غلامرضا عبدلی	۱۲- آشنایی دانشجویان با اصول طراحی مطالعات کوهورت	۱۲
دکتر غلامرضا عبدلی	۱۳- آشنایی دانشجویان با اصول طراحی مطالعات مورد-شاهدی	۱۳
دکتر غلامرضا عبدلی	۱۴- آشنایی دانشجویان با اصول طراحی مطالعات مداخله ای	۱۴
دکتر غلامرضا عبدلی	۱۵- آشنایی دانشجویان با اندازه گیری ارتباط	۱۵
دکتر غلامرضا عبدلی	۱۶- آشنایی دانشجویان با انواع خطاها و مخدوش کننده و اثر متقابل	۱۶
دکتر غلامرضا عبدلی	۱۷- آشنایی دانشجویان با نقش اپیدمیولوژی در برنامه ریزی و ارزشیابی خدمات	۱۷

جدول بلوپرینت آزمون: نیمسال تحصیلی:
دانشکده: گروه آموزشی:

جدول بلوپرینت آزمون درس.....

فعلا طراحی نشده است

۱	مشخص بودن عنوان کلی درس، کد درس	۰/۵	
۲	مشخص بودن مخاطبان	۰/۵	
۳	مشخص بودن تعداد یا سهم استاد/ اساتید از واحد	۰/۵	
۴	مشخص بودن زمان ارائه درس (روز، ساعت، نیمسال تحصیلی)	۰/۵	
۵	مشخص بودن دروس پیش نیاز و هم نیاز	۰/۵	
۶	مشخص بودن هدف کلی دوره	۱	
۷	مشخص بودن اهداف کلی جلسات (هر جلسه یک هدف)	۱,۵	
۸	مشخص بودن اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه	۲	
۹	رعایت تعداد جلسات با توجه به میزان واحد درسی	۲	
۱۰	مشخص بودن منابع مورد استفاده بر اساس کوریکولوم مصوب	۱	
۱۱	مشخص بودن روش تدریس	۱	
۱۲	مشخص بودن وسایل آموزشی	۱	
۱۳	مشخص بودن شیوه ارزشیابی دانشجویان	۱	
۱۴	مشخص بودن زمان آزمون پایان دوره	۱	
۱۵	مشخص بودن مقررات کلاسی و انتظارات از دانشجو	۰/۵	
۱۶	ضمیمه بودن جدول زمانبندی تکمیل شده درس	۲	
۱۷	وجود جدول بودجه بندی دروس (blue print)	۱,۵	
۱۸	پوشش دادن بایدهای یادگیری (Must learn) در طرح دوره	۲	
	نمره نهایی	۲۰	

پیشنهادات:

نام و امضای مدرس: دکتر غلامرضا عبدلی
 مسئول EDO دانشکده: دکتر شهاب رضاییان
 تاریخ تحویل: ۴ اسفند ۱۴۰۴
 ارسال:

نام و امضای مدیر گروه:
 تاریخ ارسال:

نام و امضای
 تاریخ